Concept Uitvoeringsprogramma 2025-2027

WIJ DOET 'T SAMEN!

Beleidskader:

De **Erfgoednota Oost Achterhoek 2025** vormt het beleidsmatige kader voor het erfgoedbeleid in de samenwerkende gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk.
De nota benadrukt het belang van het behoud, de ontwikkeling en de beleving van het culturele erfgoed in de brede zin.

Uitvoeringsprogramma 2025-2027

Het uitvoeringsprogramma beschrijft welke projecten worden opgepakt om de ambities uit de Erfgoednota Oost Achterhoek 2025 waar te maken.
Op welke wijze gaan we samen met onze erfgoedpartners werken aan het behoud en versterken van ons erfgoed.

Focuspunten

Voor de projecten in het uitvoeringsprogramma 2025-2027 gaan we uit van de tien focuspunten genoemd in onze erfgoednota. Dit zijn de punten:

1. Erfgoed en ruimte (verhaal van de plek)
2. Erfgoed beleven
3. Toekomstig bestendig erfgoed
4. Erfgoedbewustzijn
5. Deskundigheid
6. Erfgoed als middel
7. Erfgoededucatie
8. Erfgoedvrijwilligers
9. Jongeren en erfgoed
10. De kracht van samenwerken

Financiering van het uitvoeringsprogramma

Voor de realisatie van het uitvoeringsprogramma maken we gebruik van bestaande reeds in de begroting aanwezige budgetten zoals Erfgoed en CEPA.
Ook leggen we verbindingen met andere beleidsterreinen en de daarbij behorende budgetten.
Verder gaan we actief opzoek naar subsidies en fondsen om de uitvoering van de projecten te kunnen realiseren.

Focuspunten (Wat)		Hoe
1	**Erfgoed en Ruimte 'Verhaal van de plek'**	
		Omgevingswet vereisten zoals gebiedsbiografieen en kaarten opstellen als inbreng omgevingsvisies, programma's en omgevingsplannen (inclusief participatie)
		Borgen van erfgoedwaarden in omgevingsplannen en ruimtelijke (werk)processen.
		Sprekende geschiedenis (oral history), verhalen inventariseren en koppelen aan locaties
		communicatieuitingen, uitleg beleid, hoe werkt het, leidraden en stappenplannen
		Evaulatie monumentenlijst en aanwijzen wederopbouw, post 65 en beschermde gezichten
		Actualiseren beleids en waardekaarten archeologie
		Faciliteren commissie Omgevingskwaliteit
		Input leveren aan aanpak groen blauwe dooradering, aandacht voor basiskwaliteit (historisch) landschap en biodiversiteit
2	**Erfgoed beleven**	
		Evenementen zoals: open monumentendag
		Verhalen verbinden aan routes vrijetijdeconomie
		Zichtbaarheid erfgoed versterken (zowel aanwezig als verdwenen erfgoed). Zowel ruimtelijke als via evenmenten en storytelling.
3	**Toekomstbestendig erfgoed**	
		subsidieprogramma onderhouden en verduurzamen (gemeentelijjke) monumenten en (maalvaardige) molens
		Energietransistie en erfgoed met o.a. Keukentafelgesprekken verduurzamen monumentale gebouwen
		We geven het goede voorbeeld en investeren in ons gemeentelijk erfgoedbezit.
		Tijdelijke functies stumuleren bij leegstaande erfgoedpanden/locaties
		behoud en versterken van groen erfgoed
		inbreng leveren aan monitor landschapelementen
4	**Erfgoedbewustzijn**	
		Publiekscampagne “Ken je Plek” met verhalen van bewoners

		Publieksbereik van uitgevoerde onderzoeken vergroten, zoals de erfgoedreeks en erfgoeddag
		De tijdreis door de Oost Achterhoek
		Kennisdag Erfgoed Oost Achterhoek waaronder themabijeenkomsten
5	**Deskundigheid**	
		Toezicht en handhaving erfgoed borgen we in het handhavingsprogramma
		Kennisdelen en uitvoering van (wettelijke) taken erfgoed met de drie gemeenten, meer samenwerken en diciplines uitwisselen en bundelen van taken
		Abbonement monumentenwacht en samenwerking op kennisuitwisseling (ERM) in de keten van onderhoud en restauratie
		Leerling bouwplaats stimuleren en verplichting bij gemeentelijke projecten.
		Betrokkenheid lokale kennis borgen bij archeologisch onderzoek
		Archeologische kennis overbrengen op nieuwe generatie 'amateur'archeologen
6	**Erfgoed als middel**	
		Parels in de spotlight - migratie, actueel en vrede
		Aansluiting zoeken bij de uitvoeringsprogramma achterhoekse vrijetijdseconomie
		Bouwkultuur (Baukultur) Elke ruimtelijke ingreep is een beleving van een culturele identiteit zoals:
		- Vestingstadverleden inbrengen bij ruimtelijke opgaven, delen van kennis
		- dialoog diverse belangengroepen
7	**Erfgoededucatie**	
		Ondersteuning vrjwilligersen organisaties bij ontwikkelen van erfgoed educatiemateriaal
		Educatieve programma op school stimuleren (ECAL)
		Educatieprogramma historische archieven en lesmateriaal op thema
		Streektaal (Nedersaksisch) stimuleren via programma's zoals Wiesneus, dialect pop (CEPA/ECAL)
8	**Erfgoedvrijwilligers**	
		initiatieven uit de samenleving stimuleren en faciliteren (zoals appeltjesdag Keunenhuis)
		Vrijwillegers leren van elkaar/ wisselen ervaring uit
		Vrijwilligers scholing, gastheer/gastvrouw, binden en boeien van jeugd
		Kennis delen via themasessies zoals over procedures RO, vergunningen, subsidie- en fondsenwerving.
9	**Jongeren en erfgoed**	
		Faro: Jongeren uit de Achterhoek, erven het erf en bouwen aan de toekomst
		digitale middelen (podcast, vlog, shorts, iinfluencers?)
		samenwerking met jongerenorganisaties (als jong WCL, WijZ, jong Gelre?)

10	**De kracht van samenwerken**	
		Achterhoekse erf(goed)transformatie samenwerkingrpoject
		Evaluatie en actualisatie archeologische beleidskaart Achterhoek breed
		deelnemen kennisnetwerk Erfgoed Achterhoek
		CEPA
		Cultuur en Erfgoedakkoord
		Aanhaken bij landelijke, provinciale en regionale thema's en programma's
		Actief inzetten op netwerken en samenwerken met diverse partners